

Folketingsvalg 2026

Kemikalier truer vores miljø og sundhed

- Luk hanen for udledninger

Skadelige kemikalier er en voksende trussel mod både miljø og folkesundhed – og de findes overalt i vores hverdag.

Over hele landet bliver der konstateret forurening med sundhedsskadelige kemikalier. Særligt problematiske er stoffer som fx **PFAS**, der også er kendt som evighedskemikalier, fordi de hverken nedbrydes i naturen eller kroppen. PFAS-forurening er fundet i bl.a. drikkevand, i jord, i vandløb og søer, i havskum og i fødevarer – og det skaber bekymring hos borgere og fagfolk.

Vi optager kemikalier via drikkevand, fødevarer, luft og hudkontakt, og udsættelse kan føre til øget risiko for helbredseffekter, herunder hormonforstyrrelser, kræft, nedsat fertilitet og svækket immunforsvar – særligt er børn og gravide følsomme for påvirkning.

Regeringen spiller en afgørende rolle i at **forebygge og håndtere kemikaliefurening**. Der findes mange kilder til forurening: gamle lossepladser, industrielle aktiviteter, anvendelse af pesticider, samt kemikalier, der ikke fjernes i rensningsanlæg og dermed udledes til vandmiljøet.

Målsætningen er, at Danmark går forrest i kampen mod skadelige kemikalier og dermed sikrer renere miljø, drikkevand og fødevarer. Dette vil skabe værdi for borgerne i form af **forbedret folkesundhed**. Erhvervslivet vil desuden opleve **styrket konkurrenceevne**, da Danmark i høj grad besidder den nødvendige viden og (vand)teknologi til at gennemføre omstillingen.

Vi skal beskytte borgerne og fremtidige generationer.

Ved at sætte kemikaliefurening på dagsordenen viser du som politiker ansvar for både miljø, sundhed, økonomi og fremtidige generationer. Brug FV26 til at gå forrest.

For yderligere information, kontakt:

Lone Hjorth Mikkelsen
Biolog, Ph.d.
Cirkulær økonomi og kemikalier
2579 2001
lone@rgo.dk

BUDSKABER

Her er tre overordnede indsatsområder på kemikalieområdet, som kan indgå i valgkampen og i det kommende regeringsgrundlag:

• Rent drikkevand

- Udfas brugen af sprøjtemidler på alle offentlige arealer.
- Beskyt og udlæg boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) permanent.
- Indfør forbud mod sprøjtning og anden forurenende aktivitet i de områder, hvor fremtidens drikkevand dannes – de såkaldte sårbare grundvandsområder (SGO).
- Gennemfør et totalforbud mod pesticider med PFAS-aktivstoffer.
- Frem landbrug uden brug af skadelige kemikalier, fx gennem økonomiske incitament.
- Kortlæg og overvåg gamle forureningskilder som nedlagte lossepladser og brandskoler.

• Bedre rensning af spildevand

- Skærp kravene til udledningstilladelser og miljøgodkendelser; lavere grænseværdier for problematiske stoffer og løbende opdateringer i takt med ny viden om kemikaliers miljø- og sundhedseffekter.
- Stop spredning af slam på marker, hvis det indeholder miljøfarlige stoffer som fx PFAS.
- Sæt udrulningen af pyrolyseanlæg i bero indtil konsekvenser for miljø og sundhed er tilstrækkeligt klarlagt. Dette gælder for både de direkte udledninger og biokul.

• Oprensning og sikring af forurenede deponier

- Gennemgå gamle lossepladser og deponier med risiko for kemikalieudsivning.
- Priorité oprensning eller afdækning – især nær boligområder og vandressourcer.
- Stop direkte udledning af perkolat til vandmiljøet fra nedlukkede lossepladser/deponier.
- Opret en landsdækkende miljøfond (forureneren betaler – PVC-afgiften, deponigebyret osv.) der skal bidrage til at dække de øgede udgifter, deponierne vil opleve i fremtiden qua øgede krav til rensning, herunder PFAS-rensning.